

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/227451,81-rocznica-zdobycia-posterunku-zandarmerii-niemieckiej-Nordwache-przez-zolnierz.html>
26.02.2026, 15:56

[Następny](#)

[Powrót](#)

81. rocznica zdobycia posterunku żandarmerii niemieckiej „Nordwache” przez żołnierzy Batalionu „Chrobry I”

3 sierpnia 2025 r. przed tablicą przy ul. Żelaznej 75A w Warszawie odbyły się uroczystości upamiętniające 81. rocznicę zdobycia posterunku żandarmerii niemieckiej „Nordwache” przez żołnierzy Batalionu „Chrobry I” pod dowództwem kapitana Gustawa Billewicza ps. „Sosna”. W wydarzeniu wziął udział zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

03.08.2025

[Powstanie Warszawskie](#)

3 sierpnia 2025 roku z inicjatywy marszałek Sejmu Małgorzaty Gosiewskiej zostały zorganizowane uroczystości upamiętniające zdobycie przez żołnierzy AK posterunku żandarmerii niemieckiej „Nordwache”. Podczas wydarzenia głos zabrał dr hab. Karol Polejowski:

- 1 sierpnia 1944 roku Warszawa powstała. To był piąty rok niemieckiej, ludobójczej okupacji ziem polskich, łapanek, wywózek, rozstrzeliwań. Ale to był też piąty rok oporu mieszkańców Warszawy. Chcieli walczyć o to, co dla nich najdroższe. O swoją stolicę i Polskę.

Zwrócił także uwagę, na kluczową kwestię w relacjach polsko-niemieckich:

- Warszawa zapłaciła straszną cenę. Wymordowani mieszkańcy, wypędzeni z domów, miasto w ruinie. Ten rachunek nie został wyrównany. My mamy prawo oczekiwać zadośćuczynienia od tych, którzy byli sprawcami tego ludobójstwa i śmierci miasta.

W trakcie uroczystości odśpiewano hymn państwowy oraz odmówiona została modlitwa za poległych. Na zakończenie uczestnicy złożyli wieńce pod tablicą pamięci.

Oprócz zastępcy prezesa dr. hab. Karola Polejowskiego, IPN reprezentował także doradca prezesa Jan Józef Kasprzyk.

3 sierpnia 1944 roku żołnierze Batalionu AK „Chrobry I” opanowali niemiecki posterunek „Nordwache”, co było sporym sukcesem Powstańców. Znajdująca się u zbiegu ulic Chłodnej i Żelaznej „Nordwache” była umocnionym posterunkiem niemieckiej żandarmerii. W trzecim dniu powstania batalion „Chrobry I” pod dowództwem kpt. Gustawa Billewicza „Sosny” przypuścił szturm na posterunek. Powstańcom udało się zająć bunkier i uwolnić zakładników przetrzymywanych w podziemiach budynku oraz zdobyć niemiecką broń. Do niewoli trafiło ponad czterdziestu żandarmów.

Polecamy:

- [Artykuły na temat Powstania Warszawskiego na portalu przystanekhistoria.pl](#)

- [Wystawa: Powstanie Warszawskie 1944. Bitwa o Polskę](#)
- [Materiały IPN na temat Powstania Warszawskiego](#)
[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

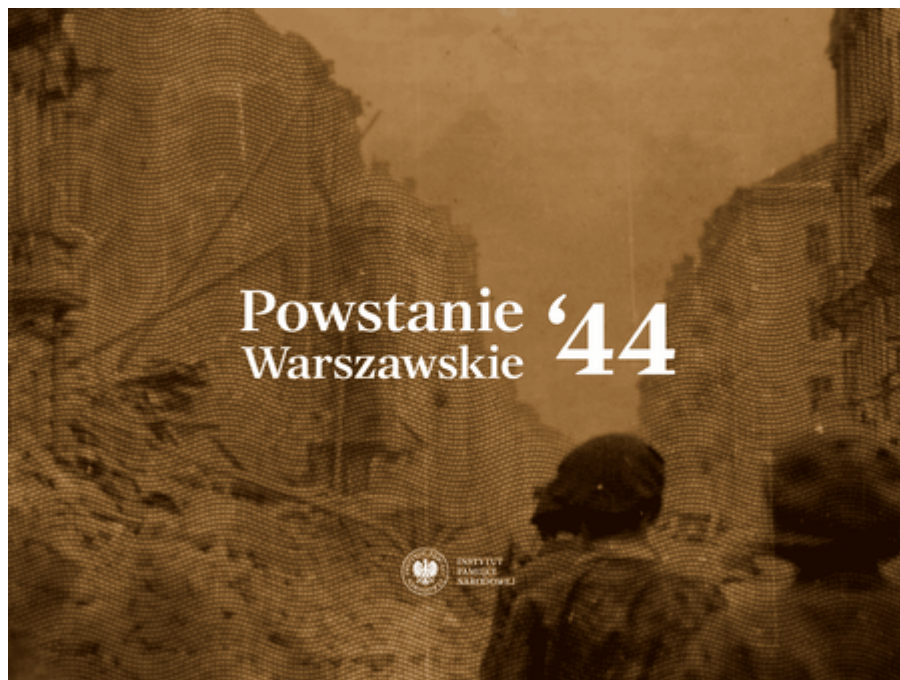
Warszawa

Centrala

Powstanie warszawskie

Rocznica

Powiązane wiadomości

81. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego